

AMBIENTS D'APRENTATGE

B@tec
SAGRAT COR EDUCACIO

CANVI METODOLÒGIC: AMBIENTS I PROJECTES

Davant del repte que ens planteja l'Horitzó Educatiu d'aconseguir que el **nostre alumnat aprengui més i millor** hem introduït canvis metodològics en el procés d'ensenyament-aprenentatge que ens han portat a dissenyar els **Ambients d'Aprenentatge a l'Educació Infantil** i l'**Aprenentatge Basat en Projectes** a l'Educació Infantil, Primària i Secundària Obligatòria.

Dues línies estratègiques que recobreixen tots els cursos de l'escola i que parteixen d'una visió metodològica compartida. Tal com apunten les darreres recerques en neurociència i psicologia de l'aprenentatge, aquests models que us presentem parteixen de la motivació de l'alumnat, posant-lo en el centre del seu propi procés d'aprenentatge esdevenint el principal protagonista de tot allò que passa a l'aula, empoderant-lo i desenvolupant un aprenentatge eminentment competencial tot potenciant que esdevingui una persona més **conscient, competent i compromesa**.

Ambients d'aprenentatge

Què són els ambients d'aprenentatge?

Són espais dins o fora de l'aula pensats i dissenyats amb la intenció d'esdevenir llocs d'aprenentatge que l'infant trobi acollidors i càlids. Aquests espais, amb les diferents propostes presentades, l'han de convidar a interactuar, observar, experimentar, manipular, construir, inventar, imaginar, comunicar, així com també han de potenciar la construcció de la seva personalitat i les relacions amb els altres.

És de gran importància **organitzar els espais dels ambients, els seus materials i propostes**. L'objectiu principal de la seva posada en marxa és afavorir l'autoaprenentatge, la descoberta compartida i la interpretació progressiva del que implica aprendre i ser. A més, aquesta metodologia permet donar resposta als interessos i necessitats dels infants i respectar els diferents ritmes d'aprenentatges.

Entenem els ambients com a **espais vius, dinàmics i en contínua construcció** entre infants i docents tenint en compte, en tot moment, què ens estan demanant i/o mostrant amb les seves accions ens els diferents espais d'aprenentatge.

Les interaccions i els **grups** estan concebuts per agrupar tots els infants de l'etapa en grups internivells, és a dir, barrejant els alumnes de P3, P4 i P5, de manera que es construeix un sentit de respecte i convivència, valorant al màxim les habilitats de cada infant i respectant el seu propi ritme evolutiu.

En la **planificació dels espais** es tenen present les línies de senzillesa, bellesa i simplicitat, aspectes que defensen els autors i referents pedagògics. Els espais han de narrar i, per tant, estan clarament organitzats de manera que els infants percebin el recorregut de continguts que allà hi habiten.

El **rol de l'adult** en els ambients és facilitar les condicions òptimes perquè els infants trobin en ells un espai que provoqui reflexió i aprenentatge així com també vetllar pel disseny d'aquests espais i del material. L'observació és l'element clau que permet a l'educador intervenir quan és necessari, posar la mirada individualment en cada infant, preguntar per provocar nous reptes i alhora avaluar per tal d'incorporar les modificacions necessàries tant a nivell de propostes, com de rols, tant dels infants com de l'adult.

Els **materials** que els infants troben als ambients d'aprenentatge són variats ja que tant poden trobar-se propostes fixes com propostes mòbils i/o flexibles. Valorem que els materials siguin naturals, variats, atractius i motivadors pels infants, que hi hagi materials no estructurats amb infinitats de propostes a descobrir però alhora, que també puguin trobar-se materials estructurats i amb una finalitat concreta. Tal i com s'ha esmentat anteriorment, és de vital importància observar l'acció dels nens i nenes en els ambients per veure si cal replantejar, renovar o modificar alguns dels materials que es proposen per aconseguir l'equilibri entre les necessitats i inquietuds dels infants, el que els oferim per satisfer-les i el treball de les capacitats i aprenentatges planificat.

Com s'organitzen els ambients d'aprenentatge?

Cada centre educatiu organitza la quantitat d'ambients d'aprenentatge tenint en compte els espais, els alumnes i els docents dels quals disposa al centre.

Els ambients que es poden crear són diversos i també els escull cada centre segons el seu criteri però cal tenir en compte el moment evolutiu dels infants i també el currículum del segon cicle d'educació infantil.

Deixem un recull d'ambients que es poden crear i els motius:

Ambient del Joc Simbòlic. Per què?

- Per donar la possibilitat als infants d'imitar accions de la vida quotidiana tant important en aquestes edats.
- Per desenvolupar el pensament creatiu i ajudar a resoldre conflictes, tensions i sentiments.

Ambient Toca-Toca. Per què?

- Per permetre que els infants explorin, manipulin, experimentin i investiguin amb diversos materials naturals (sorra, aigua, pedres, pinyes...).
- Per disposar d'un espai de construccions i també per conèixer les diferents relacions dels objectes amb el moviment i el magnetisme.

Ambient de l'Art. Per què?

- Per promoure el món de l'art, de la creació, de la sensibilitat estètica i el desenvolupament d'habilitats motrius a partir de la utilització de diferents tècniques i materials plàstics.
- Per possibilitar que els infants expressin de diferent manera les seves emocions i sentiments.

Ambient de la Natura. Per què?

- Per observar i explorar l'entorn immediat amb una actitud de curiositat i respecte.
- Per conèixer la natura que ens envolta: plantes, animals... i aprendre a cuidar-los.

Ambient de Matemàtiques. Per què?

- Per experimentar amb diferents materials entenent i assimilant conceptes relacionats amb la numeració i càlcul, l'espai i forma, la mesura, la lògica, l'estadística i les relacions i canvis.
- Per aprendre a verbalitzar aquests processos.

Ambient de Lletres. Per què?

- Per ampliar i millorar el vocabulari, la dicció, la comprensió i el domini de la llengua catalana a través de diferents exercicis fonètics
- Per endinsar-los en el món de la lectura, grafisme i lletres utilitzant diversos jocs i materials.
- Per aprendre a partir de contes

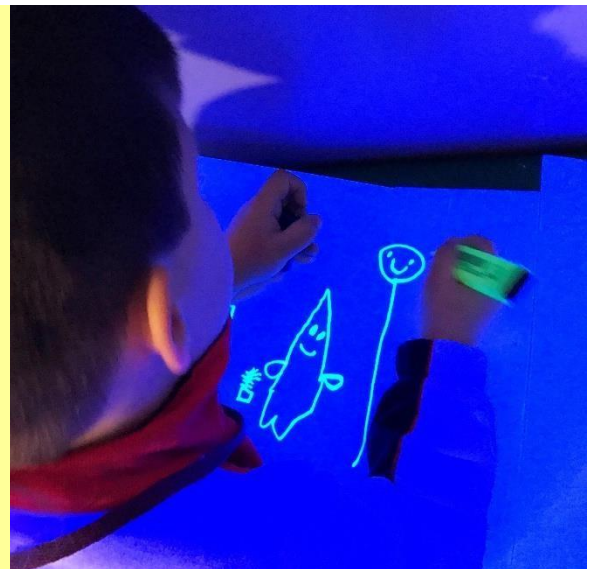

Ambient de Dramatització. Per què?

- Per treballar les pròpies emocions i sentiments i saber expressar-les lliurement a través de les disfresses i el maquillatge.
- Per potenciar una bona expressió corporal i verbal a través de titelles i representació de contes.

Ambient de Llum i Ombres. Per què?

- Per oferir diferents estímuls i donar la possibilitat de treballar diferents conceptes on els infants descobreixin els efectes de la llum, la claror, la foscor i les ombres.
- Perquè interactuïn amb el seu propi cos i amb una gran varietat de materials per descobrir la llum natural, artificial i la foscor.

L'organització d'una sessió és la següent:

- Els infants de P5 van a buscar als de P3 i junts van a l'ambient que han escollit prèviament. Els infants de P4 van a l'aula de manera autònoma. Cada alumne/a porta la medalla amb el color corresponent de l'ambient que li correspon.
- Assemblea d'arribada: s'expliquen les propostes i materials que es trobaran a l'ambient. S'expliquen les normes bàsiques de funcionament i convivència dins l'ambient.
- Passar a l'acció: els infants lliurement, experimenten, manipulen, investiguen, expressen, creen.... amb les diferents propostes i material que es troben. L'adult desenvolupa el seu rol.
- Recollida i assemblea de tancament: es recull l'ambient i infants i adults es tornen a reunir en rotllana per veure com ha anat. L'adult fa preguntes sobre què han descobert i és aquí on l'infant ha d'expressar i prendre consciència de l'aprenentatge.
- Els infants tornen a les seves aules i els de P5 acompanyen als de P3.

Com avaluem els ambients d'aprenentatge?

L'avaluació dels ambients ha de ser **contínua** i potenciant un enfoc **positiu**, partint de les capacitats de cada infant i no de les seves limitacions. A més, ha de tenir un **caràcter regulador i orientador del procés d'aprenentatge** i de la **pròpia pràctica**.

És molt important ser conscients que no avaluem resultats sinó els **processos** de desenvolupament i aprenentatge dels infants així com també l'adequació de les nostres actuacions per donar resposta a les seves necessitats.

L'avaluació ha de ser de l'infant, del docent i de l'ambient proposat; i els instruments utilitzats per fer-ho seran l'**observació i la documentació**. Observar per captar el que els infants ens volen mostrar amb les seves actituds i accions, amb les seves reaccions, amb com interactuen... i documentar a través de fotografies, graelles d'observacions amb ítems corresponents, dibuixos per deixar constància d'una tasca, un procés, recopilar evidències...

Amb la informació recollida és el moment de prendre decisions enfront dels infants, dels espais i de la pròpia tasca docent.

L'avaluació dels ambients es reflecteix també en l'informe que reben les famílies el tercer trimestre.

COL·LEGI SAGRAT COR – VIC
COL·LEGI SAGRAT COR – BARCELONA
COL·LEGI SANT RAMON – SAGRAT COR
COL·LEGI SANT JOSEP OBRER